

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-14 ta' Ottubru, 2026

Appell Inferjuri Numru 24/2026 LM

Martin Spiteri (K.I. nru. 419553M)
('ir-rikorrent')

vs.

Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)
('l-intimat')

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell prinċipali magħmul mir-rikorrent **Martin Spiteri (K.I. nru. 419553M)** [minn issa 'l quddiem 'ir-rikorrent'], u magħmul ukoll b'mod inċidentali mill-intimat **Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)** [minn issa 'l quddiem 'l-intimat' jew 'il-bank intimat'], mid-deċiżjoni mogħtija fit-23 ta' Jannar, 2026, [minn issa 'l quddiem 'id-deċiżjoni appellata'] mill-Arbitru għas-Servizzi

Finanzjarji [minn issa 'l quddiem 'l-Arbitru'], li ddecieda l-ilment tar-rikorrent fil-konfront tal-intimat, fl-ismijiet fuq premissi, kif ġej:

“Għar-raġunijiet hawn spjegati, l-Arbitru qed jiċċad dan l-ilment u jordna li l-partijiet iġorru l-ispejjeż rispettivi tagħhom.”

Fatti

2. Ir-rikorrent jew l-ilmentatur resaq quddiem l-Arbitru b'talba ċara li l-intimat jiġi kkundannat iħallsu l-ammont ta' €9,076.34, in segwitu għal sensiela ta' pagamenti li saru lil terzi mill-kont tal-*credit card* tar-rikorrent mal-intimat, liema pagamenti r-rikorrent qed jgħid li kienu frawdolenti.

Mertu

3. Fl-ittra bl-ilment tiegħu, ir-rikorrent spjega li huwa kien thajjar jagħmel investiment ta' €499 fuq pjattaforma digitali PIX*MTFEDUCATION, liema investiment sar permezz ta' ħlas mill-*visa card* tar-rikorrent maħruġa mill-bank intimat, u wara l-istess ħlas kien awtorizzat bis-sistema *3D secure*. Ir-rikorrent spjega li sussegwentement huwa ġie kkuntattjat minn persuna li qalet li tirrappreżenta l-pjattaforma msemmija, u ggwidatu jniżżel it-*TeamViewer* li huwa *remote access software* sabiex din it-terza persuna tingħata kontroll sħiħ fuq il-kontijiet tiegħu mal-bank intimat. Ir-rikorrent qal li huwa ma rrealizzax li permezz tat-*TeamViewer* huwa kien qiegħed jawtorizza lil din it-terza persuna tiswaqlu flusu, iżda bejn it-30 ta' Ottubru, 2023 u l-1 ta' Novembru, 2023, saru tliet pagamenti mill-kont tiegħu mingħajr l-għarfien jew il-kunsens tiegħu, bir-riżultat li b'kolloxx insterqulu €9,076.34. Ir-rikorrent qal li huwa nduna b'dan

fl-10 ta' Novembru, 2023, u kien hemm li huwa mblokka l-*visa card*, iżda dak il-
hin kien diġà tard wisq għaliex il-flus kienu diġà ttieħdu. Ir-rikorrent spjega li
huwa kien qiegħed iressaq talba għal rifużjoni tal-flus li ttieħdulu mingħand il-
bank intimat, u sostna li l-bank kien naqas milli jipproteġih.

4. Ir-rikorrent spjega li fil-fehma tiegħu l-bank intimat kien naqsu għaliex
taħt id-Direttiva 2015/2366 (il-*PSD2*) [minn issa 'il quddiem 'id-Direttiva'], l-
utent tas-servizz ta' ħlas jista' jinżamm responsabbli biss għal tranżazzjonijiet
mhux awtorizzati sa massimu ta' €50, sakemm ma jigi ippruvat li l-utent aġixxa
b'mod frawdolenti jew b'negliġenza grossolana. Ir-rikorrent qal li skont id-
Direttiva msemmija, huwa l-bank li jrid jipprova li l-utent tas-servizz aġixxa
b'negliġenza grossolana, u li fil-każ ta' ħlasijiet *online*, fejn il-pagatur ma jkunx
fizikament preżenti, dan l-oneru jaqa' aktar fuq il-bank minhabba li huwa
meqjus li l-konsumatur huwa limitat meta jigi biex jipprevjeni jew jiskopri l-użu
frawdolenti tal-*cards* tiegħu. Ir-rikorrent qal li huwa qatt ma awtorizza jew
awtentika t-tranżazzjonijiet impunjati bis-sistema *3D Secure* jew b'xi metodu
ekwivalenti għaliha, u li l-bank naqas milli jipproduci evidenza li giet applikata
sistema ta' *Strong Customer Authentication (SCA)* skont l-obbligi li għandu taħt
il-*PSD2* u r-Regolament 2018/389 li jissupplimentaha. Ir-rikorrent qal li anki li
kieku l-imsemmija tranżazzjonijiet ġew awtentikati bis-sistema *3D Secure*, huwa
ma kienx sejjer jawtorizzahom. Qal li anki li kieku jigi stabbilit li tranżazzjoni
kienet awtentikata, dan ma jfissirx li din kienet awtorizzata mir-rikorrent, u li l-
awtorizzazzjoni tirrikjedi kunsens konxju u infurmat min-naħa tal-utent tas-
servizz. Qal li għalhekk ħlas li jista' jidher li kien awtentikat ma jkunx awtorizzat
validament, jekk ikun inkiseb bi frodi jew b'qerq. Ir-rikorrent qal li l-*SCA* huwa
proċess ta' awtentikazzjoni li jivvalida l-identità tal-utent tas-servizz jew tas-

servizz tal-ħlas, u li b'mod aktar speċifiku, l-SCA jindika jekk l-użu tal-istrument tal-ħlas kienx awtorizzat, billi huwa bbażat fuq tal-inqas tnejn minn tliet elementi mill-kategoriji ta': (i) l-għarfien (xi ħaġa li jafha biss l-utent tas-servizz bħal ma huwa l-PIN jew il-password); (ii) il-pussess (xi ħaġa li qiegħda biss fil-pussess tal-utent tas-servizz) bħala ma hija karta ta' kreditu jew *registered device*; u (iii) l-inerenza (li hija xi ħaġa li għandu l-utent tas-servizz), bħal marki tas-swaba' jew għarfien tal-vuċi, li huma indipendenti, fis-sens li l-ksur ta' wieħed ma jikkompromettix l-affidabbiltà tal-oħrajn, u hija mfassla b'tali mod li tipproteġi l-kunfidenzjalità tad-data tal-awtentikazzjoni. Jgħid li in vista tas-sistemi ta' kontroll adoperati mill-bank intimat, għandu jirriżulta li tranżazzjonijiet ta' dawn l-ammonti kellhom jiġu awtentikati b'mod xieraq. Jgħid li f'każ ta' ħlasijiet frawdolenti, hemm il-ħtieġa li jintwera u li jiġi ppruvat li l-utent tas-servizz kien negligenti b'mod grossolan billi ta kredenzjali għall-aċċess tal-ħlas lil min kellu intenzjoni frawdolenti. Ir-rikorrent ilmenta li huwa safa vittma ta' skema ta' qerq bl-użu ta' *remote access software*, li permezz tagħha partijiet terzi akkwistaw aċċess għal tagħmir u għall-kontijiet tiegħu mingħajr l-għarfien tiegħu. Qal li ma kienx hu li beda jew li approva t-tranżazzjonijiet in kwistjoni, u lanqas ma kien hu li kkondivida l-kredenzjali tiegħu ma' terzi. Ir-rikorrent spjega li saru numru ta' tranżazzjonijiet b'valur sostanzjali u f'terminu qasir ta' żmien lejn kontijiet tar-Revolut u tal-Wise, u li tali kontijiet huma rotot magħrufa li jiġu esplojtjati għal *scams*. Qal li dawn it-tranżazzjonijiet ma kinux tipiċi għalih bħala klijent tal-bank, iżda minkejja dan, l-ebda twissija ma skattat u l-ebda SCA ma ġie nfurzat min-naħa tal-bank. Ir-rikorrent qal li dan jammonta għal nuqqas serju fejn jidhlu l-obbligi ta' monitoraġġ u ta' prevenzjoni ta' frodi min-naħa tal-bank intimat. Qal li t-

tranżazzjonijiet mill-bogħod huma eżentati mill-SCA biss fejn l-ammonti tal-frodi huma baxxi, fejn l-ammont tat-tranżazzjonijiet jaqa' taħt il-limiti tal-eżenzjoni, u fejn hemm prezenti indikaturi ta' riskju anormali. Qal li f'dan il-każ l-ebda waħda minn dawn il-kundizzjonijiet ma ġew milfuqa, u li l-bank ma weriex li t-tranżazzjonijiet in kwistjoni kellhom valur baxx jew huma eżentati skont il-liġi, u għalhekk kellu japplika l-SCA, iżda naqas milli jagħmel dan. Ir-rikorrent qal li taħt l-artikolu 68(2) tal-PSD2, il-bank kien awtorizzat u obligat li jimblokka strumenti ta' ftejn jekk jissuspetta użu mhux awtorizzat jew frawdolenti, u li in vista tat-tranżazzjonijiet ripetuti lejn kontijiet barranin li ma kinux konsistenti mal-istorja tar-rikorrent, il-bank messu intervjeni. Ir-rikorrent qal li huwa m'agixxiex b'negligenza grossolana, u li huwa kien vittima ta' *scam* sofistikata, li kienet tinvolvi manipulazzjoni psikoloġika u aċċess mill-bogħod mhux awtorizzat. Qal li huwa qatt ma żvela l-kredenzjali tiegħu b'mod volontarju, u lanqas ma seta' jiskopri jew jipprevjeni l-frodi ladarba l-aċċess mill-bogħod inkiseb b'mod qarrieqi. Qal li in vista ta' dawn in-nuqqasijiet regolatorji u statutorji ripetuti, il-bank intimat għandu jinżamm responsabbli għal dawn il-pagamenti mhux awtorizzati. Ir-rikorrent elenka l-ftejniet li saru, u li b'kollox jammontaw għal €9,076.34, u zied jgħid li kien hemm ukoll żewġ pagamenti ta' €3,217 u €2,900 li saru mill-kont normali tiegħu għall-kont tal-*credit card* sabiex setgħu jsiru l-pagamenti in kwistjoni, u li għalhekk b'kollox kien hemm ftejn il-pagament li allegatament għamli l-frodisti. Qal li l-kont tar-Revolut huwa tiegħu, u jintuza minnu regolarment.

5. Il-bank wieġeb li r-rikorrent kellu l-applikazzjoni tat-*3D Secure* nstallata fuq id-*device* tiegħu, u li din kienet ilha hekk installata mill-24 ta' Novembru, 2022, u baqgħet hekk installata. Qal li l-ilmentatur irreġistra wkoll il-*Visa Gold*

card tiegħu fuq l-istess applikazzjoni, u sa riċentement anki awtorizza tranżazzjoni bl-użu ta' awtentikazzjoni *3D Secure*, u li dan juri li r-rikorrent kien familjari mas-sistemi ta' awtentikazzjoni sikura m'haddma mill-bank, u kien jużahom b'mod frekwenti. Qal li t-termini u kundizzjonijiet li jirregolaw il-*BOV Visa Gold Card* li għandu r-rikorrent, jinkludu kredenzjali tas-sigurtà, fosthom *PIN*, *3D Secure Passcode*, u/jew *verification code* biex ikun jista' jagħmel tranżazzjonijiet fuq mezzi varji, fosthom *ATMs*, terminali tal-punt tal-bejgħ, xiri *online*, u applikazzjonijiet ċellulari. Il-bank spjega li r-rikorrent kellu obbligu ta' ħarsien u kellu jieħu l-prekawzjonijiet kollha neċessarji sabiex jipprevjeni telf, serq, jew użu frawdolenti tal-*card* in kwistjoni, u li d-detentur tal-*card* kellu obbligu li jinnotifika lill-bank mingħajr dewmien f'każ ta' sospett li kien hemm użu mhux awtorizzat, telf, jew f'każ li jkun hemm sospett li l-*card* jew id-dettalji tas-sigurtà tar-rikorrent b'xi mod ġew kompromessi. Il-bank spjega li huwa jinvestiga tranżazzjonijiet mhux awtorizzati u jirrifondi flus lid-detentur tal-*card* jekk ikun sodisfatt li t-tranżazzjoni ma kienitx awtorizzata, u li d-detentur tal-*card* m'għandu l-ebda responsabbiltà għat-tranżazzjoni li tkun saret. Il-bank spjega ulterjorment li d-detentur tal-*card* jibqa' responsabbli għat-tranżazzjonijiet kollha li jsiru qabel in-notifika jekk id-detentur jonqos milli jieħu l-passi neċessarji sabiex jissalvagwardja l-imsemmija *card* u l-kredenzjali tiegħu. Il-bank zied jgħid li d-detentur tal-*card* għandu jinnotifika lill-bank immedjatament hekk kif jistabilixxi li kien hemm użu mhux awtorizzat, telf jew irregolarità fl-użu tal-*card*, u li n-nuqqas tad-detentur li jagħmel dan, jista' jwassal għal sejbien ta' responsabbiltà illimitata tad-detentur. Spjega wkoll li d-detentur tal-*card* jinżamm responsabbli għat-tranżazzjonijiet kollha f'każ li jinstab li jkun aġixxa b'negligenza jew b'mod frawdolenti. Il-bank qal li f'dan il-

każ, it-tranzazzjonijiet ikkontestati kollha seħħew wara struzzjonijiet legittimi li l-bank irċieva permezz tal-kanali sikuri u awtentikati tiegħu. Qal ukoll li l-bank jibgħat twissijiet bl-SMS f'hin reali għal kull tranzazzjoni li ssir bil-card, u li għalhekk għandu jirriżulta li r-rikorrent irċieva dawn il-messagġi rigward tranzazzjonijiet li saru, iżda ma kkuntattjax lill-bank u naqas milli jirrapporta attività irregolari, u lanqas ma oġġezzjona għal dawn it-tranzazzjonijiet. Qal li għalhekk għandu jiġi konkluż li dawn it-tranzazzjonijiet saru b'mod volontarju mir-rikorrent li awtorizzahom, u li l-bank f'dan il-każ aġixxa skont l-obbligi kuntrattwali tiegħu. Il-bank żied jgħid li r-rikorrent/ilmentatur kien parteċipant attiv fit-tranzazzjonijiet ikkontestati, u li dan kellu għarfien tal-ammonti li ġew trasferiti, ta' min kien qiegħed jirċievi dawn il-flus u tal-pjattaformi involuti. Qal li l-użu ta' *remote access software* u l-ingaġġ fl-iskema tal-investment, kienu azzjonijiet deliberati tar-rikorrent. Żied jgħid li l-bank intimat irċieva struzzjonijiet permezz ta' kredenzjali u sistemi sikuri assoċjati mar-rikorrent, u għalhekk ir-rekwiżiti tal-liġi għall-awtorizzazzjoni ġew sodisfatti. Qal li l-bank aġixxa *in buona fede* u skont l-obbligi legali u kuntrattwali tiegħu. Il-bank spjega li fir-rigward ta' tranzazzjonijiet li saru bis-sistema 24 x 7, apparti mill-SCA, il-bank jimplimenta wkoll sistema ta' *dynamic linking*, kif jitlob l-artikolu 5 tar-Regolament 2018/389, li jissupplimenta l-PSD2, u li jassigura li l-kodiċi ta' awtentikazzjoni jkun marbut unikament mal-ammont tat-tranzazzjoni u mal-identità tal-pagatur. Il-bank intimat spjega li kull tibdil fid-dettalji tat-tranzazzjoni jinvalida l-*authentication code*, u b'hekk tiġi evitata l-manipulazzjoni. Spjega li jhaddem sistemi robusti ta' skoperta ta' frodi u ta' monitoraġġ ta' tranzazzjonijiet, kif mitlub taħt l-artikoli 2 u 18 tar-Regolament, li jinkludu l-monitoraġġ, il-klassifika tar-riskju u protokoll ta' eskalazzjoni f'hin

reali. Fil-każ odjern, kien hemm tranżazzjonijiet li ġew miċħuda minħabba li kienu jeċċedu l-limitu tal-*card* għal dik il-ġurnata partikolari, jew minħabba li ma jkunux isegwu r-regoli tal-SCA, filwaqt li żewġ tranżazzjonijiet partikolari ġew immarkati mis-sistema tal-bank intimat għaliex ġew ikklassifikati bħala li għandhom riskju għoli u ġew ristretti. Kien hemm tliet tentattivi oħra li wasslu għal allerti mill-bank u li ġew eskalati għal analisti tal-bank, li ppruvaw jikkuntattjaw lir-rikorrent u anki talbuh jikkuntattja lill-bank, iżda dan kien ta' xejn. Il-bank intimat spjega li huwa bagħat lir-rikorrent twissijiet bl-SMS għat-tranżazzjonijiet kollha li saru. Qal li dawn l-azzjonijiet juru li s-sistemi tal-bank kienu qegħdin jaħdmu kif maħsub, u li l-bank ħa passi raġonevoli u f'waqqithom biex inaqqas il-potenzjal tal-frodi. Il-bank ikkonkluda billi qal li kienu l-azzjonijiet tar-rikorrent li wasslu għat-telf soffert minnu, u li meta r-rikorrent ammetta li kien installa t-*TeamViewer* u ta aċċess mill-bogħod lil terzi għat-tagħmir li kien qiegħed jintuża minnu, kien huwa stess li kiser is-sigurtà personali tiegħu, u li ppermetta li terzi jiksbu aċċess għall-kredenzjali bankarji tiegħu u jawtorizzaw tranżazzjonijiet f'ismu. Il-bank intimat qal li l-oneru tal-prova li kien hemm frodi jew negligenza grossolana min-naħa tal-utent, taqa' fuqu, u għandu jirriżulta li l-għoti ta' aċċess mill-bogħod lil partijiet terzi li r-rikorrent ma kienx jaf min huma, in-nuqqas tiegħu li jirrapporta attività suspettuża minkejja li rċieva twissijiet bl-SMS, u l-fatt li r-rikorrent naqas li jinnotifika lill-bank intimat wara li saru t-tranżazzjonijiet, jammontaw għal negligenza grossolana, u b'hekk jaqgħu fir-responsabbiltà tar-rikorrent. Il-bank intimat ipprovdha wkoll elenku ta' pagamenti li saru mill-kont tal-*card* tar-rikorrent fiż-żmien imsemmi, u li juru li s-sistema ta' monitoraġġ tal-pagamenti waqqfet diversi pagamenti għaliex ma kienx hemm awtentikazzjoni tajba, jew għaliex kien inqabeż il-limitu tal-

pagamenti, jew għal raġunijiet tekniċi oħra fejn il-monitoraġġ jagħti *risk score* għoli.

Is-Sentenza Appellata

6. L-Arbitru, fid-deċiżjoni tiegħu tat-23 ta' Jannar, 2026, iddeċieda li t-talbiet tar-rikorrent għandhom jiġu miċħuda, imma ddeċieda wkoll li kull parti għandha tagħmel tajjeb għall-ispejjeż tagħha, u dan wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

“Analizi u kunsiderazzjoni

L-Arbitru jrid jiddeċiedi dan il-każ skont kif provdut f'Artikolu 19(3)(b) ta' KAP. 555 tal-Liġijiet ta' Malta b'referenza għal dak li, fil-fehma tiegħu, ikun ġust, ekwu u raġonevoli fiċ-ċirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-każ.

Dan il-każ jinvolti żewġ aspetti:

- 1. Jekk il-pagamenti ilmentati kinux verament awtentikati u awtorizzati mill-ilmentatur li b'negliġenza grossolana awtorizza lill-frodist biex ikollu aċċess sħiħ għall-kontijiet tiegħu mal-Bank, u jagħmel dawn il-pagamenti b'mod li l-Bank kellu għax jaħseb li dawn kienu pagamenti normali awtorizzati mill-ilmentatur.*
- 2. Jekk skont (1.) jirriżulta li dawn il-pagamenti kienu awtorizzati b'negliġenza grossolana min-naħa tal-ilmentatur, jekk il-BOV kellux htija li skont l-obbligi dwar moniteraġġ ta' pagamenti ma waqqafx dawn il-pagamenti u jiftaħ diskussjoni serja mal-ilmentatur dwar il-possibilità li kien qed jiġi ffrodat.*

Dan il-każ ma jinkwadrax mal-ilmenti li għalihom l-Arbitru ħareġ mudell dwar kif għandha tiġi allokata r-responsabbiltà bejn l-ilmentatur u l-klijent għax dan mhux każ fejn l-ilmentatur għafas xi link fuq xi SMS jew email li dehru li kienu ġejjin mill-Bank.

Lanqas ma hu każ dwar 'pig butchering' li dwaru l-Arbitru ħareġ noti tekniċi dwar ir-responsabbiltà tal-banek biex jipprevjenu dawn it-tip ta' frodi (scams). Pig Butchering isir fuq perjodu pjuttost twil fejn il-frodista jikseb il-kunfidenza tal-vittma li tittrasferilu flus biex mingħaliha tagħmel xi gwadann. Dan il-każ jinvolti pagamenti li ġraw f'affari ta' tlett ijiem u ma kienx hemm relazzjoni ta' kunfidenza bejn il-vittma u l-frodist.

Jekk l-Arbitru jsib li ma kienx hemm negligenza grossolana min-naħa tal-ilmentaur skont il-preamboli 71 u 72 ta' PSD 2 (Directive EU 2016/2366) (riprodotti hawn taħt), allura, il-każ jieqaf hemm bla ħtieġa ta' kunsiderazzjoni tat-tieni punt.

'Preamboli ta' Direttiva EU 2105/2366 (PSD2)

(71) In the case of an unauthorised payment transaction, the payment service provider should immediately refund the amount of that transaction to the payer. However, where there is a high suspicion of an unauthorised transaction resulting from fraudulent behaviour by the payment service user and where that suspicion is based on objective grounds which are communicated to the relevant national authority, the payment service provider should be able to conduct, within a reasonable time, an investigation before refunding the payer. In order to protect the payer from any disadvantages, the credit value date of the refund should not be later than the date when the amount has been debited. In order to provide an incentive for the payment service user to notify, without undue delay, the L 337/46 Official Journal of the European Union 23.12.2015 EN payment service provider of any theft or loss of a payment instrument and thus to reduce the risk of unauthorised payment transactions, the user should be liable only for a very limited amount, unless the payment service user has acted fraudulently or with gross negligence. In that context, an amount of EUR 50 seems to be adequate in order to ensure a harmonised and high-level user protection within the Union. There should be no liability where the payer is not in a position to become aware of the loss, theft or misappropriation of the payment instrument. Moreover, once users have notified a payment service provider that their payment instrument may have been compromised, payment service users should not be required to cover any further losses stemming from unauthorised use of that instrument. The Directive should be without prejudice to payment service providers' responsibility for technical security of their own products.

(72) In order to assess possible negligence or gross negligence on the part of the payment service user, account should be taken of all the circumstances. The evidence and degree of alleged negligence should generally be evaluated according to national law. However, while the concept of negligence implies a breach of a duty of care, gross negligence should mean more than mere negligence, involving conduct exhibiting a significant degree of carelessness; for example, keeping the credentials used to authorise a payment transaction beside the payment instrument in a format that is open and easily detectable by third parties. Contractual terms and conditions relating to the provision and use of a payment instrument, the effect of which would be to increase the burden of proof

on the consumer or to reduce the burden of proof on the issuer should be considered to be null and void. Moreover, in specific situations and in particular where the payment instrument is not present at the point of sale, such as in the case of online payments, it is appropriate that the payment service provider be required to provide evidence of alleged negligence since the payers' means to do so are very limited in such cases.'

Jekk min-naħa l-oħra, jirriżulta lill-Arbitru li l-ilmentatur wera negligenza grossolana, allura, jieħu konsiderazzjoni wkoll tat-tieni punt.

Kunsiderazzjoni dwar jekk kienx hemm negligenza grossolana mill-ilmentatur

L-ilmentatur ammetta żewġ affarijiet ta' ċertu importanza:

- a. L-ewwel investiment ta' €499 għamlu minn jeddu u, fil-fatt, dan ma jiffurmax parti minn dan l-ilment. Izda qal li dan xorta ma ġiex awtorizzat bit-3D Secure u, allura, xorta ma kienx kopert bi Strong Customer Authentication (SCA) skont artikolu 97 tal-PSD2, li jgħid:*

Article 97

Authentication

1. Member States shall ensure that a payment service provider applies strong customer authentication where the payer:
 - (a) Accesses its payment account online;
 - (b) Initiates an electronic payment transaction;
 - (c) Carries out any action through a remote channel which may imply a risk of payment fraud or other abusers.
2. With regard to the initiation of electronic payment transactions as referred to in point (b) of paragraph 1, Member States shall ensure that, for electronic remote payment transactions, payment service providers apply strong customer authentication that includes elements which dynamically link the transaction to a specific amount and a specific payee.
3. With regard to paragraph 1, Member States shall ensure that payment service providers have in place adequate security measures to protect the confidentiality and integrity of payment service users' personalised security credentials.

...

Artikolu 4(30) tal-istess direttiva jiddefinixxi SCA:

‘strong customer authentication’ means an authentication based on the use of two or more elements categorised as knowledge (something only the user knows), possession (something only the user possesses) and inherence (something the user is) that are independent, in that the breach of one does not compromise the reliability of the others, and is designed in such a way as to protect the confidentiality of the authentication data.’

- b. *L-ilmentatur jammetti li huwa minn jeddu nizzel fil-mobile tiegħu l-App ‘TeamViewer’, deskritta bħala ‘remote access software designed to grant third parties direct control over his mobile device’. (fn. 25: p. 3)*

Fil-proċess ħareġ li l-ilmentatur ma kienx ċert dwar l-isem tal-App, (fn. 26: p. 104) iżda li jgħodd huwa li permezz ta’ din l-App ta aċċess lill-frodist biex jipersonifikah u jagħmel tranżazzjonijiet f’ismu fuq il-kont daqslikieku kien hu stess.

Min-naħa tal-Bank, fix-xhieda ta’ Sandra Stevens, ġie sostnut li l-pagamenti kollha kienu saru bit-3D Secure (inkluz l-ewwel pagament ta’ €499) u, għalhekk, il-BOV kien konformi mar-regolament tal-PSD2 rigward SCA. Qalet ukoll li għal kull pagament li sar intbagħat SMS fuq il-mobile reġistrat tal-ilmentatur biex jinfurmah bil-pagament u jgħidlu jċempel numri tal-Bank apposta jekk dan mhux kif ġie awtorizzat minnu. (fn. 27: p. 54; 166)

Fix-xhieda tiegħu, l-ilmentatur baqa’ jsostni li huwa ma rċevix SMS u ma awtorizzax il-pagamenti bit-3D Secure. Iżda, filwaqt li ammetta li waqt li kienu għaddejjin dawn il-pagamenti frawdolenti, il-mobile beda jilgħab u ma setax jidhol bil-laptop (fn. 28: p. 105), kien biss wara li saru l-pagamenti ilmentati kollha filgħaxija tal-1 ta’ Novembru, 2023 li nduna bil-frodi u ċempel lill-Bank u filgħodu mar waqqaf il-card. (fn. 29: p. 107)

L-Arbitru jsib li hemm ferm aktar probabbilità fil-verżjoni tal-BOV li l-pagamenti saru kollha bil-kunsens tal-ilmentatur anke jekk dan il-kunsens fir-rigward tal-pagamenti ilmentati (eskluz l-ewwel pagament ta’ €499 li mhux parti minn dan l-ilment) kienu potenzjalment ivvizzjati mill-aċċess li l-ilmentatur ta lill-frodist biex jagħmel tranżazzjonijiet f’ismu fuq il-kontijiet tiegħu mal-Bank.

Preambolu 72 ikkwotat qabel jagħti biss eżempju wieħed ta’ gross negligence:

‘keeping the credentials used to authorise a payment transaction beside the payment instrument in a format that is open and easily detectable by third parties.’

Dan l-eżempju jgħodd ħafna għal dan il-każ għax meta l-ilmentatur ta aċċess għall-kont tiegħu biex terzi frodisti jkunu jistgħu jippersonifikawh mal-Bank, allura, neħħa kull protezzjoni li joffri l-Bank permezz tal-SCA la l-frodist seta' huwa stess japprova n-notifiki ta' 3D Secure.

Huwa stramb ukoll li waqt li kien għaddej dan il-frodi, fi tlett ijiem bejn it-30 t'Ottubru u l-1 ta' Novembru, l-ilmentatur ammetta li ma setax jaċċessa l-kont bil-laptop u beda jara l-mobile jilgħab u jara l-iscreen tal-mobile sejjer 'l hawn u 'l hemm, (fn. 30: p. 103; 105) iżda ma għamilx kuntatt mal-BOV biex jara x'kien qed jiġri. Jekk kien qed jistenna li dawn jirrifondulu l-ewwel pagament li kien għamel żgur li kellu jqajjem suspett li kien hemm xi ħaġa mhux soltu fil-kont tiegħu u kien jimmerita kuntatt mal-Bank.

Diffiċli l-Arbitru jaċċetta li huwa niżżel l-App TeamViewer biex ikun jista' jirċievi lura l-ewwel pagament li kien għamel meta l-ilmentatur stess kien konsapevoli li biex tirċievi l-flus ma għandek bżonn l-ebda App. (fn. 31: p. 103)

L-Arbitru jsib ukoll nuqqas ta' kredibilità fix-xhieda tal-ilmentatur li biex fethulu kont ma' Wise kien biss aċċetta li l-frodist jeħodlu ritratt u ma bagħatx kopja tal-ID card jew awtentikazzjoni oħra. Hemm evidenza ċara li l-kont ma' WISE kien f'ismu u mill-kont ta' WISE, il-flus marru f'xi kont ieħor f'ismu. (fn. 32: p. 76-83)

Mhuwiex konċepibbli li istituzzjoni bħal WISE tiftaħ kont f'isem xi ħadd bla ma jkollhom dokumenti ta' awtentikazzjoni bħal ID card jew passport.

Għal dawn ir-raġunijiet, l-Arbitru jsib negligenza grossolna min-naħa tal-ilmentatur u, għalhekk, jgħaddi biex jeżamina t-tieni punt dwar jekk l-obbligi ta' moniteraġġ ta' pagamenti ġewx rispettati mill-BOV biex jintervjeni u jwaqqaf dawn il-pagamenti.

Obbligi tal-Bank dwar moniteraġġ ta' pagamenti

Fin-nota teknika li ħareġ l-Arbitru dwar l-allokazzjoni ta' responsabbiltà bejn il-bank u l-vittma ilmentatur, intqal:

'Nota 4: PSP (inkluż banek) huma obbligati li jkollhom sistemi effettivi ta' sorveljanza ta' pagamenti biex jipproteġu lill-PSU minn pagamenti frawdolenti. Ir-Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE 2018/389 tas-27 ta' Novembru, 2017 jistabbilixxi standards tekniċi regolatorji għall-awtentikazzjoni qawwija tal-konsumatur u standards miftuħin ta' komunikazzjoni, u jissupplimenta d-Direttiva (UE) 2015/2033. (fn. 33: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-MT/TXT/?from=EN&uri=CELEX%3A32018R0389>)

Dan jipprovdi fl-artikolu 2(1) li:

“Il-fornituri ta’ servizzi ta’ pagament għandu jkollhom fis-seħħ mekkaniżmi li jimmonitorjaw it-tranzazzjonijiet li jippermettulhom jaqbd u tranżazzjonijiet tal-pagament mhux awtorizzati jew frawdolenti ... Dawn il-mekkanizmi għandhom ikunu msejsa fuq l-analiżi tat-tranzazzjonijiet tal-pagament, filwaqt li jqisu elementi li huma tipiċi tal-utent ta’ servizzi ta’ pagament fiċ-ċirkostanzi ta’ użu normali tal-kredenzjali personalizzati ta’ sigurtà.”

L-artikolu 2(2) jipprova li s-segwenti fatturi bbażati fuq riskju għandhom jitqiesu fil-mekkanizmi li jissorveljaw it-tranzazzjonijiet:

- a. Lista ta’ elementi tal-awtentikazzjoni kompromessi jew misruqa;*
- b. L-ammont ta’ kull tranżazzjoni ta’ pagament;*
- c. Xenarji tal-frodi magħrufa fl-għoti ta’ servizzi ta’ pagament;*
- d. Sinjali tal-infezzjoni tal-malwer fi kwalunkwe sessjoni tal-proċedura ta’ awtentikazzjoni;*
- e. F’każ li l-apparat jew is-software tal-aċċess jingħata mill-fornitur ta’ servizzi ta’ pagament, log tal-użu tal-apparat tal-aċċess jew tas-software mogħti lill-utent ta’ servizzi ta’ pagament u l-użu normali tal-apparat tal-aċċess jew tas-software.*

Ġie ċċarat li l-obbligazzjoni ta’ sorveljanza ta’ mekkaniżmi ta’ pagament m’għandux ikun ‘sorveljanza ta’ riskju f’hin reali’ u solitament isir ‘wara’ l-eżekuzzjoni tat-tranzazzjoni ta’ pagament. Għadu ma ġiex definit kemm wara, imma ovvjament għal kwalunkwe valur reali ta’ tali mekkaniżmi, d-differenza bejn il-hin reali tal-pagament u dak tas-sorveljanza effettiva ma tridx tkun wisq.

Aktar minn hekk, l-artikolu 68(2) tal-PSD2 jawtorizza PSP li jimblokka pagament:

“Jekk maqbul fil-kuntratt qafas, il-fornitur ta’ servizzi ta’ pagament jista’ jirriserva d-dritt li jimblokka l-użu tal-istrument ta’ pagament għal raġunijiet oġġettivament ġustifikabbli relatati mas-sigurtà tal-istrument ta’ pagament, is-suspett ta’ użu mhux awtorizzat jew frawdolenti tal-istrument ta’ pagament jew, fil-każ ta’ strument ta’ pagament b’linja ta’ kreditu, riskju sinifikattivament akbar li l-pagatur jista’ ma jkunx kapaċi jissodisfa r-responsabbiltà tiegħu li jhallas.”

F’dan il-każ partikolari jirriżulta li:

- Il-pagamenti ilmentati saru fuq medda ta’ tlett ijiem.*
- Skont ‘DOC. A’ anness mar-Risposta tal-BOV, (fn. 34: p. 71-72) matul dawn it-tlett ijiem il-Bank waqqaf dawn il-pagamenti:*

- a. 30.10.2023 @ 5:16:37 pm €5,000 Nevada Simplex – Reversed
 - b. 01.11.2023 @ 10:47:48 am €5,000 Revolut – SCA required
 - c. 01.11.2023 @ 10:47:59am €5,000 Revolut – SCA required
 - d. 01.11.2023 @ 10:52:23 am €100.47 Wise – suspected fraud
 - e. 01.11.2023 @ 11:19:41am €2,500 Nevada Simplex – Reversed
 - f. 01.11.2023 @ 11:27:54am €2,461.52 Wise – daily limit
 - g. 01.11.2023 @ 11:27:55 am €2,461.52 Wise – daily limit
 - h. 01.11.2023 @ 3:39:33 pm €21,200 Binance – daily limit
- *Fir-risposta, u waqt ix-xhieda ta' Sandra Stevens, il-Bank qal li waqt li kienu qed jiġu miżmuma dawn il-pagamenti, sar attentat biex isir kuntatt mal-ilmentatur bit-telefon u qalulu anke biex iċempel lura iżda kien kollu għalxejn. (fn. 35: p. 54; 168)*

In vista ta' dan, l-Arbitru deherlu li l-Bank għamel moniteragg ta' pagamenti effettivi li, fil-fatt, ipprevena milli l-ilmentatur jinkorri telf akbar."

L-Appell

7. Ir-rikorrent ippreżenta r-rikors tal-appell tiegħu fil-11 ta' Frar, 2026, fejn talab lil din il-Qorti sabiex:

"... jogħgħobha tħassar u tannulla d-deċiżjoni tal-Arbitru tat-tlieta u għoxrin (23) ta' Jannar tas-sena elfejn u sitta u għoxin (2026) u minflok tilqa' l-ilment tal-appellant u tordna lill-Bank appellat iħallas lill-appellant l-ammont kollu tal-pagamenti frawdolenti konsistenti fis-somma ta' disat elef u sitta u sebgħin euro punt erbgħa u tletin ċenteżmu (€9,076.34) jew dik is-somma verjuri li din l-Onorabbli Qorti jidhrilha xierqa tillikwida.

Bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-Bank appellat."

8. Ir-rikorrent ibbaża r-rikors tal-appell tiegħu fuq tliet aggravji: (i) ir-rikorrent qatt ma ta l-kunsens u l-awtorizzazzjoni għall-pagamenti mertu tal-ilment; (ii) ma kien hemm ebda prova li r-rikorrent aġixxa bi frodi jew

b'negliġenza serja; (iii) l-Arbitru għamel apprezzament żbaljat tal-obbligi tal-bank dwar il-monitoraġġ tal-pagamenti.

9. Il-bank intimat iwieġeb billi jgħid li r-rikorrent qiegħed jitlob apprezzament mill-ġdid tal-fatti, u li kuntrarjament għall-impressjoni li jipprova jagħti r-rikorrent, l-Arbitru analizza sew iċ-ċirkostanzi tal-każ, partikolarment jekk l-aġir tar-rikorrent kienx jikkostitwixxi negliġenza grossolana. Jgħid li l-Arbitru għamel analiżi approfondita tal-fatti u l-mertu tal-każ, u kkonkluda li fil-fatt kien hemm negliġenza grossolana min-naħa tar-rikorrent, u għalhekk wieħed ma jistax jifhem kif ir-rikorrent qiegħed jipprova jagħti l-impressjoni li din il-konsiderazzjoni ma saritx mill-Arbitru. Il-bank intimat jgħid li l-verità hija li l-Arbitru sab li l-verżjoni tar-rikorrent ma tregix, u li kien evidenti li bl-aġir tiegħu dan aġixxa b'negliġenza grossolana. L-intimat jgħid ukoll li din il-Qorti mhijiex intiża bħala strument legali sabiex tikkumpensa għan-nuqqas ta' xi parti fil-prim'istanza, u li jrid ikun hemm ċirkostanzi estremi li jikkonvinċu lill-Qorti ta' Revizjoni li teżamina l-fatti mill-ġdid. Il-bank intimat jgħid li f'dan il-każ l-Arbitru għex il-kawża, u għalhekk kien se jkun f'pożizzjoni aħjar biex jagħmel apprezzament tajjeb tas-sitwazzjoni.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

10. Din il-Qorti ser tgħaddi sabiex tikkonsidra l-aggravji li qiegħed iressaq ir-rikorrent fir-rigward tad-deċiżjoni appellata, u dan fid-dawl tas-sottomissjonijiet tal-intimat, u tad-deċiżjoni tal-Arbitru.

L- Ewwel Aggravju: [Nuqqas ta' kunsens u awtorizzazzjoni tal-pagamenti mertu tal-ilment]

11. Ir-rikorrent jgħid li fid-deċiżjoni tiegħu, l-Arbitru kkonkluda li r-rikorrent wera negligenza grossolana, u iċċita minn dik il-parti tad-deċiżjoni appellata fejn ingħad dan. Ir-rikorrent sostna li l-Arbitru naqas milli japplika l-liġijiet viġenti, meta saħaq li r-rikorrent ta l-kunsens tiegħu għal dawn il-pagamenti. Jgħid li d-Direttiva tishaq li f'każijiet ta' frodi, qatt ma jkun hemm kunsens għall-pagament, u li fil-każ preżenti jirriżulta li huwa gie ffrodat għaliex il-pagamenti ma sarux bl-awtorizzazzjoni tiegħu. Jispjega li t-tranzazzjonijiet in kwistjoni saru biss minhabba malizja tat-terz frodist, li kien qiegħed jikkontrolla il-*mobile* tar-rikorrent, u li fil-każ preżenti l-punt tat-tluq tal-Arbitru kellu jkun li dawn il-pagamenti qatt ma ġew awtorizzati mir-rikorrent/l-ilmentatur. Jgħid li għalhekk l-Arbitru kellu jistħarreg biss jekk gietx ippruvata negligenza grossolana min-naħa tar-rikorrent, u għalhekk dan l-aggravju tiegħu għandu jintlaqa'.

12. Il-bank intimat jgħid li fil-każ preżenti l-Arbitru ta spjegazzjoni dettaljata dwar kif wasal għall-konkluzjonijiet tiegħu, u permezz ta' dan l-aggravju r-rikorrent qiegħed biss jitlob li jsir apprezzament mill-ġdid tal-fatti.

13. Il-Qorti tirrileva li l-Arbitru qies li kien hemm negligenza grossolana min-naħa tar-rikorrent, u elenka r-raġunijiet għalfejn qies li kien hemm tali negligenza grossolana, u dan kuntrarjament għall-pożizzjoni li ha r-rikorrent, li qal li ma kien hemm l-ebda negligenza min-naħa tiegħu, iżda li huwa spiċċa vittima ta' *scam* sofistikata li wasslet biex huwa gie ffrodat. Il-Qorti tirrileva li skont id-definizzjoni mogħtija fid-Direttiva, negligenza grossolana timporta grad sinifikanti ta' traskuraġni, u l-Arbitru fil-kunsiderazzjonijiet tiegħu qies li

kien hemm eżempji varji ta' imġiba traskurata min-naħa tar-rikorrent, li naqas milli jżomm il-kredenzjali tas-sigurtà għalih biss, u minflok iffaċilita l-aċċess ta' terzi għas-sistemi tal-bank intimat, inkluż billi niżżel l-applikazzjoni *TeamViewer*. L-Arbitru qal, b'mod korrett fil-fehma ta' din il-Qorti, li kien ir-rikorrent li neħħa l-protezzjoni pprovduta lil mill-bank intimat. Kien hemm ukoll konsiderazzjonijiet oħra li għamel l-Arbitru qabel wasal għad-deċiżjoni tiegħu, inkluż billi qies li r-rikorrent kien induna li kien hemm attività suspettuża fuq is-sistemi tiegħu, iżda m'għamel xejn biex iwaqqafha jew biex joħroġ mis-sistemi bankarji, u li r-rikorrent ħa l-ħin tiegħu biex jagħmel rapport lill-bank jew biex jivverifika x'kien seħħ. Ir-rikorrent jipprova jagħti l-impressjoni li minħabba l-età jew il-livell ta' edukazzjoni tiegħu, huwa ma setax ikun jaf li spiċċa vittma ta' frodi, iżda mill-provi jirriżulta li r-rikorrent fil-fatt jinnegożja fil-vetturi, u li huwa jaf iħaddem sistemi bankarji fuq il-*mobile* bħar-*Reolut*, u japprezza li t-tħaddim ta' ċerti applikazzjonijiet jinvolve l-għoti ta' kredenzjali personali sabiex il-bank ikun jista' jagħmel il-verifiki tiegħu dwar l-identità tal-persuna li qiegħda titlob jew tagħmel il-ħlas. F'dan ir-rigward ukoll, l-Arbitru qies li r-rikorrent ma kienx kredibbli meta qal li huwa kellu ċerti suspetti, iżda xorta waħda naqas milli jagħmel kuntatt mal-bank. Jirriżulta wkoll li minkejja l-attività suspettuża li ra sseħħ quddiem għajnejh ir-rikorrent, u minkejja li anki rappreżentanti tal-bank ippruvaw jikkomunikaw miegħu, inkluż billi ħallewlu messagġi sabiex jagħmel kuntatt mal-bank, ir-rikorrent naqas milli jagħmel dan ħlief wara li għaddew ammont konsiderevoli ta' granet. Ir-rikorrent jgħid f'dan l-ewwel aggravju mressaq minnu, li l-Arbitru naqas milli jikkunsidra li kien hemm pagamenti li ma kinux awtorizzati minnu, u li huwa gie iffrodat. Imma lill-Arbitru rriżultalu li t-tranzazzjonijiet in kwistjoni kienu awtorizzati mir-rikorrent, u li dan baqa'

jipprovdli l-kredenzjali tiegħu li kienu maħsuba biex jipproteġuh mill-qerq, bit-tama li kien ser jirkupra l-flus li tħallsu minnu inizjalment, u li kien biss minħabba s-sistema ta' monitoraġġ imħaddma mill-bank, li r-rikorrent ma rnexxilux jattwa tranżazzjonijiet oħra li setgħu jwasslu biex huwa jitlef somom akbar ta' flus. Kien ir-rikorrent li awtorizza terz li ma jafux, biex jaċċessa s-sistemi bankarji bil-*mobile* tiegħu, u minkejja li nnota li kien hemm attività suspettuża, l-istess rikorrent naqas milli jinforma lill-bank intimat jew milli jidhol fis-sistema tal-bank sabiex jivverifika kinux ittiehdulu xi flus. Dan l-aġir kollu jinkwadra perfettament fit-tifsira ta' '*negligenza grossolana*' li l-Arbitru sab fir-rigward tar-rikorrent, u għaldaqstant il-Qorti ma taqbilx mal-pożizzjoni li qiegħed jieħu r-rikorrent, li l-Arbitru għamel evalwazzjoni jew applikazzjoni żbaljata tal-ligi sabiex wasal għad-deċizzjoni tiegħu.

It-Tieni Aggravju: [In-nuqqas ta' prova li r-rikorrent aġixxa bi frodi jew b'negligenza serja]

14. Ir-rikorrent jgħid li l-Arbitru mhuwiex korrett meta jgħid li huwa ta aċċess għall-kont tiegħu biex terz frodist seta' jippersonifikah mal-bank intimat, u li tali stqarrija m'għandhiex il-konfort tal-provi minn fejn irrizulta li l-frodist kien aċċessa il-*mobile* tar-rikorrent u d-*data* kollha fuq l-istess *mobile* sabiex seta' jwettaq il-frodi. Jgħid li mill-provi rrizulta li huwa niżżel l-*app* minkejja li ma kienx jaf x'inhi, jew li t-terz kien ser jidhol fil-*mobile* tiegħu, u li huwa ma ngħatax ċans jiċċekkja din l-*app* x'inhi, għaliex l-uniku interess li kellu kien li jirkupra flusu. Mix-xhieda tar-rikorrent kellu jirrizulta wkoll li huwa ma fehemx x'kien qiegħed jiġi mistoqsi, u li l-*iscreen* tal-*mobile* tiegħu beda jilgħab ħafna, u li huwa ma setax jivverifika x'kien qiegħed jiġri. Jgħid li għalhekk huwa ċar li l-

aċċess għas-sistemi tiegħu gie elevat b'mod frawdolenti u mingħajr il-kunsens tiegħu, u mhux kif iddeċieda l-Arbitru fid-deċiżjoni tiegħu. Jgħid li billi huwa ntebaħ li l-*mobile* tiegħu kien qiegħed jilgħab, ma jfissirx li huwa aġixxa b'negliġenza grossolana. Ir-rikorrent jgħid ukoll li huwa ma jistax jifhem għal liema raġuni l-Arbitru saħaq li mhux konċepibbli kif istituzzjoni bħal WISE tiftaħ kont f'isem xi ħadd, mingħajr ma jkollhom dokumenti tal-awtentikazzjoni, bħal *ID card* jew passaport tal-persuna, u li t-test tan-negliġenza użat f'dan il-każ huwa kompletament differenti minn dak li kien japplika f'każijiet preċedenti. Ir-rikorrent qal l-Arbitru naqas milli japplika t-test stabbilit minnu preċedentement fir-rigward tan-negliġenza grossolana, u li l-Arbitru naqas ukoll milli jqis l-età tar-rikorrent u l-livell ta' edukazzjoni tiegħu. Jgħid li l-oneru tal-prova tan-negliġenza kien jinkombi fuq il-bank intimat, li min-naħa tiegħu ressaq żewġ argumenti, li l-pagamenti saru permezz ta' *3D secure*, u li meta kienu qegħdin isiru t-trasferimenti, il-bank intimat pprova jċempel lir-rikorrent. Minkejja dan, ir-rikorrent jgħid li l-bank intimat naqas milli jgħib prova ċara ta' dak li kien qed isostni. Jgħid ukoll li huwa xehed bil-ġurament li ma kienet saret l-ebda awtentikazzjoni ta' *3D Secure* qabel it-tranzazzjonijiet, u li l-bank intimat ma għab l-ebda prova kuntrarja għal dak li xehed ir-rikorrent, u dan minkejja li l-bank intimat kellu kull opportunità sabiex iressaq provi in sostenn tad-difiża tiegħu. Jgħid li l-bank intimat fir-risposta tiegħu jelenka xi tranzazzjonijiet riċenti tar-rikorrent li ġew awtentikati permezz ta' *3D Secure*, iżda bl-ebda mod ma ppreżenta evidenza ta' awtentikazzjoni permezz ta' *3D secure* għall-ħdax-il tranzazzjoni li kienu saru. Jgħid li tali prova kienet tinkombi fuq il-bank intimat li ma ressaq l-ebda prova bħal din.

15. Il-bank intimat jgħid li r-rikorrent agixxa b'negligenza grossolana meta ta aċċess għad-*devices* tiegħu lil persuna mhux magħrufa, li spiċċat iffrodatu. Il-bank intimat jagħmel riferiment għall-Artikolu 69 tal-*Payment Services Directive*¹, u għall-obbligi tal-utent tas-servizz tal-ħlas, u jgħid li r-rikorrent kiser l-obbligi kollha elenkati f'dan l-artikolu. Il-bank intimat jgħid li l-ilmentatur kellu kull intenzjoni li jagħmel dak li jgħidlu l-frodist, u li fil-proċess jikser il-miżuri ta' sigurtà li l-bank intimat għandu fil-konfront tal-klijenti tiegħu, inkluż ir-rikorrent, u dan apparti l-fatt li r-rikorrent m'għamel xejn biex jissalvagwardja d-dettalji bankarji tiegħu u l-aċċess għalihom. Il-bank intimat jgħid li kien ir-rikorrent li niżżel l-*app TeamViewer*, u li b'hekk ta aċċess liberu lill-frodist sabiex jaċċessa l-*mobile* tiegħu, u kull applikazzjoni li għandu fuqu, u minkejja li r-rikorrent ma kienx jaf x'inhil *TeamViewer* u kif tiffunzjona, xorta waħda niżżel l-applikazzjoni mingħajr m'għamel ebda verifika dwar x'tagħmel din l-*app* u kif taħdem. Jgħid li r-rikorrent naqas ukoll milli jagħmel verifika dwar il-persuna li kien qiegħed jittellem magħha, u dwar it-tranzazzjonijiet li din il-persuna kienet qiegħda tagħmel, u minkejja li ra attività suspettuża fuq il-*mobile* tiegħu, ir-rikorrent xorta waħda ma ppruvax jaqta' l-aċċess li kien ta lit-terz, u lanqas ma kkuntattja lill-bank. Il-bank intimat jgħid li jeħtieġ li r-rikorrent jerfa' ċertu livell ta' responsabbiltà għall-aġir tiegħu, u mhux jipprova jixhet fuq il-bank intimat il-kolpa għal dak li għalu, u jipprova jnessi l-fatt li kien l-aġir tiegħu li wassal għal din is-sitwazzjoni. Jgħid li mill-atti jidher li r-rikorrent kellu kull intenzjoni li jinvesti flusu ma' frodist, u li tali aġir jikkostitwixxi negligenza grossolana, tant li

¹ "1. The payment service user entitled to use a payment instrument shall: (a) use the payment instrument in accordance with the terms governing the issue and use of the payment instrument, which must be objective, non-discriminatory and proportionate; (b) notify the payment service provider, or the entity specified by the latter, without undue delay on becoming aware of the loss, theft, misappropriation or unauthorised use of the payment instrument.

2. For the purposes of point (a) of paragraph 1, the payment service user shall, in particular, as soon as in receipt of a payment instrument, take all reasonable steps to keep its personalised security credentials safe."

r-rikorrent bl-aġir tiegħu kiser l-obbligi kollha tiegħu taħt id-Direttiva, u rrinunzja għad-drittijiet li jippretendi li jista' jkollu kontra l-bank intimat.

16. Hawnhekk il-Qorti tirrileva ukoll li kuntrarjament għal dak li qiegħed jgħid ir-rikorrent, ladarba huwa ma kienx jaf l-applikazzjoni '*TeamViewer*' għal xiex tintuża, huwa ma kellux inizzilha, u wisq inqas ma kellux jipprova jużaha, u f'każ li jużaha u jinnota attività suspettuża, kif fil-fatt ġara, dan kellu jikkomunika mal-bank intimat immedjatament, u mhux jistenna li jgħaddu diversi ġranet qabel jagħmel il-verifiki tiegħu. Minkejja l-argumenti li jipprova jgħib ir-rikorrent li in vista tal-età u tal-livell ta' edukazzjoni tiegħu huwa ma setax ikun edott minn dak li kien qiegħed jesponi ruħu għalih meta niżżel tali applikazzjoni, jirriżulta li ir-rikorrent fil-fatt jiġġestixxi xi negozju bil-karozzi, u li għalhekk kellu xi forma ta' għarfien marbut mal-użu tas-sistema ta' hlasijiet bil-*mobile* u tas-sistemi bankarji *online*. Hemm imbagħad il-komportament tar-rikorrent, hekk kif dan intebaħ li l-*iscreen* tal-*mobile* beda jilagħab ħafna, jew il-fatt li laħqu għaddew diversi ġranet bejn it-tranzazzjonijiet suspettużi u dakinhar li r-rikorrent irrapporta tali tranzazzjonijiet lill-bank intimat. Jirriżulta wkoll li minkejja li saru diversi tentattivi min-naħa tal-bank sabiex ikun hemm kuntatt mar-rikorrent, dan ma wegibx, u ma ċempilx lura, iżda fl-istess ġranet u fl-istess ħinijiet dan kien qiegħed jikkomunika mal-persuna li eventwalment iffrodatu. Dan ifisser li r-rikorrent xjentement ipprefera jikkomunika ma' terz li ma jafux, bit-tama li kien ser jirċievi somma akbar minn dak oriġinarjament 'investit' minnu, milli mal-bank tal-għażla tiegħu, li kien qiegħed jipprova jikkuntattjah biex jipproteġih, anki jekk ir-rikorrent ma kienx jaf għal liema raġuni kien qiegħed jintalab jikkomunika mal-bank. Ir-rikorrent ipprefera jafda informazzjoni kunfidenzjali ma' persuna li ma jafx, u li naqas milli jivverifika min hu jew

x'jagħmel, milli mal-bank tiegħu. Dawn huma l-indizji u l-provi li juru li kien ir-rikorrent li aġixxa b'negligenza serja, u li waqa' għal sistema qarrieqa, għaliex kien hu li aġixxa b'negligenza kbira minkejja l-obbligi li kellu, inkluż li jħares l-istrumenti kunfidenzjali mgħoddija lil mill-bank sabiex jipproteġuh. In vista ta' dawn il-konsiderazzjonijiet, din il-Qorti tqis li dan l-aggravju mhuwiex mistħoqq, u tiċċdu.

It-Tielet Aggravju: [Apprezzament żbaljat tal-obbligi tal-Bank dwar monitoraġġ ta' pagamenti]

17. Ir-rikorrent jgħid li filwaqt li l-Arbitru elenka t-tranzazzjonijiet li saru, ma ngābet l-ebda prova li l-bank intimat kien ikkuntattjah. Jgħid li huwa inkonċepibbli kif minkejja li twaqqaf pagament ta' mitt (€100) Euro lil WISE, abbażi ta' *suspected fraud*, xorta waħda seħħew f'dax-il tranzazzjoni frawdolenti.

18. Il-bank intimat jgħid li t-tranzazzjonijiet in kwistjoni saru bil-kunsens tar-rikorrent, li ta aċċess liberu lil terzi għall-*mobile* tiegħu. Jgħid li kien ir-rikorrent stess li pprova l-għodda neċessarja lit-terz sabiex ikun jista' jaċċedi fuq il-*mobile* tar-rikorrent, u b'hekk jaċċedi għas-sistemi kollha, inkluż dawk li hemm fuq il-*mobile*. Il-bank intimat jgħid ukoll li mhuwiex minnu li l-aċċess għall-*mobile* tar-rikorrent ġie elevat b'mod frawdolenti, u li kien ir-rikorrent stess li ta l-għodda lit-terz sabiex ikun jista' jaċċedi fuq il-*mobile* tiegħu, u għas-sistemi kollha li hemm fuq il-*mobile*. Jgħid li r-rikorrent ammetta li kien jaf x'inhu *TeamViewer*, u li mill-atti jirriżulta li dan seta' faċilment ġie a konnoxxenza tal-fatt li l-frodisti kienu aċċedew fuq il-*mobile* tiegħu, anki mill-fatt li huwa seta'

jara l-iscreen jiċċaqlaq *ħafna*. Il-bank jgħid li r-rikorrent kien konxju ta' dak li kien qiegħed jagħmel u tal-aċċess li ta, u li ma jagħmel l-ebda sens li jingħad li r-rikorrent ta aċċess għall-*mobile* tiegħu lit-terz sabiex jikkomunika miegħu, jew li huwa ta aċċess lit-terz għall-*mobile* tiegħu sabiex ikun jista' jieħu flusu lura. Jgħid li mhux magħruf x'komunikazzjoni kien hemm bejn ir-rikorrent u t-terz, iżda huwa ferm verosimili li r-rikorrent kien qiegħed jipprova jikseb somma flus akbar, u li huwa għalhekk li dan għamel l-investment. L-intimat jgħid li r-rikorrent għamel l-ewwel tranzazzjoni fil-25 ta' Ottubru, 2023, u sussegwentement it-terz ċempillu, u huwa qallu biex jibagħtlu l-flus lura. Il-bank intimat jgħid li mill-ilment jirriżulta li kien biss fl-1 ta' Novembru, 2023 filgħaxija li r-rikorrent għamel verifika dwar x'kien qiegħed jigri fil-kontijiet tiegħu, u li dan ifisser li r-rikorrent dam sebat ijiem qabel ma vverifika jekk daħlulux il-flus, u qabel ma nduna li t-terz kien f'pożizzjoni li jeħodlu flus mill-*visa card*. Il-bank jgħid li r-rikorrent ta aċċess lill-frodist għal skopijiet finanzjarji, u bl-iskop li jaċċedi għall-applikazzjonijiet relatati mal-finanzi tiegħu, u li kien biss meta r-rikorrent induna li bdew jittieħdulu l-flus, li huwa ried iwaqqaf kollox. Il-bank intimat jgħid li però f'dan l-istadju ma jistax jingħad li r-rikorrent ma tax il-kunsens u l-awtorizzazzjoni tiegħu biex il-frodist jaċċedi għas-sistemi tal-bank intimat. Il-bank intimat jgħid li hemm nuqqas ta' kredibbilità min-naħa tar-rikorrent u l-verżjonijiet li ta, u jgħid li r-rikorrent ma kienx konsistenti meta ddeskriva s-sekwenza tal-fatti li wasslu għall-ilment tiegħu. Jgħid ukoll li minkejja li r-rikorrent isostni li huwa ma bagħat l-ebda mezz ta' identifikazzjoni lill-frodist sabiex jinfetaħlu kont ma' WISE, kulħadd jaf li dan mhuwiex possibbli, u li sussegwentement ir-rikorrent ammetta li bagħat ritratt, minkejja li kulħadd jaf li ritratt waħdu mhux biżżejjed biex jinfetaħ kont ma' WISE. Isostni li filwaqt

li r-rikorrent jgħid li l-*app* li qallu biex jinstalla l-frodist kienet *TeamViewer*, waqt ix-xhieda tiegħu qal li ma kienitx *TeamViewer* għaliex huwa jaf *TeamViewer* x'inhi, u kieku ma kienx inizzilha. Iżda sussegwentement irriżulta li r-rikorrent qal li ma setax jifhem x'kien qed jigri fuq il-*mobile* tiegħu, minkejja l-għarfien li suppost kellu ta' kif taħdem l-*app*. L-intimat jgħid li filwaqt li r-rikorrent qal li huwa ried biss li jigbor il-€499 lura, u dam għanet jiċċekkja l-kontijiet tiegħu, kien biss sebat ijiem wara li ċċekkja li nduna li l-frodist ma kienx qed jagħtih il-flus, imma kien qed jeħodlu l-flus. Jgħid ukoll li filwaqt li r-rikorrent isostni li t-tranzazzjonijiet ma għewx awtentikati bit-*3D Secure*, mill-atti jirriżulta li huwa kien ilu mill-2022li nizzel it-*3D Secure*, u li t-tranzazzjonijiet in kwistjoni għew awtentikati. Jgħid li lanqas m'huwa probabbli li kif xehed ir-rikorrent, huwa kkonstata li dawn il-pagamenti saru biss filgħaxija tal-1 ta' Novembru, 2023, għaliex mill-atti jidher li l-ilmentatur imexxi xi tip ta' negozju tal-karozzi, u li jirċievi kontinwament diversi pagamenti fuq il-kontijiet tiegħu ta' *Reolut*. L-intimat jgħid li ma jagħmel l-ebda sens li jingħad li r-rikorrent ma kienx qiegħed jivverifika li kien qiegħed jirċievi dawn il-pagamenti mingħand terzi persuni, u li għalhekk ma ndunax li kienu qegħdin jittieħdulu l-flus. Jgħid li filwaqt li r-rikorrent jgħid li kkuntattja lil *WISE* biex jinfurmahom b'dak li kien għara, u allegatament semmewlu isem Afrikan u qalulu li l-flus qegħdin f'ismu, dan ma jagħmel ebda sens għaliex l-ebda istituzzjoni finanzjarja m'hija sejra tagħti dettalji ta' terzi persuna lil min iċempel. Il-bank intimat jgħid li jirriżulta wkoll li kien hemm kont irreġistrat ma' *WISE* f'isem ir-rikorrent. Jgħid ukoll li filwaqt li r-rikorrent qal li huwa ma għiex ikkuntattjat mill-bank intimat wara li saru t-tranzazzjonijiet, mill-atti jirriżulta li l-bank ikkuntattja lir-rikorrent fuq in-numru tal-*mobile* tiegħu wara li għew imwaqqfa t-tranzazzjonijiet meqjusa ta' riskju

għoli. Il-bank intimat qal li l-verżjonijiet konfligġenti tar-rikorrent holqu mhux biss dubji fit-teżi tiegħu, iżda waqqgħu kull livell ta' affidabilità jew kredibilità li seta' jkollu. Il-bank intimat jgħid li huwa ma kellu għalfejn iġib l-ebda provi ulterjuri li kien hemm negligenza grossolana min-naħa tar-rikorrent, u dan peress li anki mill-fatti kif esposti minnu fl-ilment, jirriżulta li r-rikorrent mexa b'negligenza grossolana. Jgħid ukoll li kien ir-rikorrent li kellu jipprova l-azzjoni minnu promossa, u li aktar milli jipprova l-ilment tiegħu, ir-rikorrent ressaq provi li juru li kien negligenzi fl-aġir tiegħu. Jgħid li l-argument tar-rikorrent li kien hemm nuqqas ta' provi migjuba mill-bank intimat, ma jregix, u li mhuwiex biżżejjed li r-rikorrent sempliċiment jgħid li huwa ma riedx jawtorizza t-tranzazzjonijiet mertu ta' dawn il-proċeduri. Jgħid li lanqas ma kien biżżejjed li r-rikorrent jallega li l-bank intimat m'għamilx monitoraġġ suffiċjenti, u jżid jgħid illi li kieku ma kienx għall-intervent tal-bank intimat, ir-rikorrent kien ser jitlef aktar flus minn dawk li diġà tilef. Jgħid li din l-azzjoni kienet promossa mir-rikorrent/ilmentatur, u li kellu jkun hu li jressaq prova ta' dak allegat minnu in linea mal-prinċipju *onus probandi incumbit ei cui dicit non ei cui negat*. Jgħid li l-provi esebiti jimmilitaw kontra t-teżi tar-rikorrent, u juru li huwa kien lest li jagħmel dak li jgħidlu t-terz skonoxxut, li wara sar jaf li huwa frodist. Il-bank intimat jagħmel riferiment għal diversi sentenzi, fejn gie stabbilit li l-oneru tal-prova huwa ta' min jipproponi l-azzjoni, u jżid jgħid li jekk il-parti li tallega ma ggħib l-ebda prova biex tissostanzja l-azzjoni tagħha, jitqies li dik l-azzjoni ma eżistietx. Il-bank intimat jgħid ukoll li l-fatt li huwa waqqaf tranzazzjonijiet meqjusa ta' riskju għoli, juri li s-sistema ta' monitoraġġ tal-bank intimat hija waħda effettiva. Il-bank intimat jgħid li jirriżulta mill-provi li min-naħa tiegħu kien hemm tentattivi ta' komunikazzjoni mar-rikorrent, iżda r-rikorrent ma

wegibx it-telefonati. Dan apparti li dejjem saret *strong customer authentication*, inkluż permezz tas-sistema *3D Secure*.

19. Il-bank intimat jgħid li huwa għandu obbligu li jeżegwixxi l-istruzzjonijiet kollha mogħtija lill-mill-klijenti tiegħu, li jkunu awtorizzati u awtentikati minnu, u fin-nuqqas huwa jaf jaffaċċja penali u sanzjonijiet għal tali nuqqas ta' eżekuzzjoni. Hawnhekk il-bank intimat jagħmel riferiment għall-*Payment Services Directive 2*, u jgħid li filwaqt li huwa għandu mizuri fis-seħh u l-awtorità li jwaqqaf ċerti tranżazzjonijiet, dan ma jfissirx li huwa jista' arbitrarjament jibda jċaħħad lill-klijenti tiegħu minn flushom. Jgħid li filwaqt li l-investimenti fil-kriptomuniti, huwa wieħed li nħoloq fl-aħħar snin, huwa settur legittimu li jintuża ta' kuljum, u li għalhekk il-bank intimat ma jistax ma jgħaddix tranżazzjonijiet li jkunu relatati mal-kriptomuniti. Jgħid li t-tranżazzjonijiet li lmentha dwarhom ir-rikorrent kienu ta' natura *low risk*, u fil-fatt meta kienu *high risk* ġew imwaqqfa mill-bank intimat. Jgħid li huwa biss f'każ ta' sospett kredibbli, li l-bank intimat għandu l-poter iwaqqaf tranżazzjonijiet bankarji, u li t-twaqqif ta' tali tranżazzjonijiet mhijiex materja sempliċi, iżda jeżistu restrizzjonijiet dwar kif dan għandu jsir, u li f'każ li ma tibqax teżisti r-raġuni għat-twaqqif, il-blokk għandu jitneħħa. Il-bank intimat jagħmel riferiment għad-dispożizzjonijiet tar-Regolament 2018/389 li huwa direttament abbinat mal-*PSD2*, u jgħid li kwalunkwe tip ta' tranżazzjoni suspettuża tirriżulta wara monitoraġġ li jkun sar mill-bank. Il-bank intimat jelenka l-artikoli li jirregolaw il-monitoraġġ li jrid isir, u tal-parametri li taħthom isir tali monitoraġġ. Jgħid li l-bank intimat għamel il-monitoraġġ kollu neċessarju u rikjest skont id-Direttiva u r-Regolament, kif jirriżulta mill-atti tal-kawża, u li l-pagamenti kienu awtentikati qabel ma ġew ipproċessati, inkluż l-ewwel tranżazzjoni ta' €499.

Jgħid ukoll li minkejja li min-naħa tal-bank kien hemm tentattiv biex issir komunikazzjoni telefonika mar-rikorrent, dan baqa' ma rrispondiex it-telefon. Il-bank intimat jgħid li filwaqt li huwa jieħu b'serjetà kbira l-obbligi ta' monitoraġġ, u li huwa għalhekk li huwa għandu fis-seħħ miżuri ta' *strong customer authentication*, wieħed ma jistax jippretendi li l-bank intimat jista' b'xi mod jikkontrolla l-aġir tal-klijenti tiegħu. Jgħid li r-rikorrent tefa' fuqu nnifsu r-responsabbiltà għall-azzjonijiet tiegħu, meta pprova jżarma l-miżuri ta' sigurtà, billi ta aċċess liberu għall-*mobile* tiegħu lil terz skonoxxut, u li dan it-tip ta' aġir ma jintitolax iktar li wieħed iressaq ilment, għaliex skont il-prinċipju bażilari *ex turpi causa non oritur actio*. Il-bank intimat jgħid ukoll li skont it-termini u l-kundizzjonijiet tal-BOV Visa Gold Card, il-bank ma setax jaqbad u jwaqqaf pagament li jkun ġie akkonsentit u ordnat mill-klijent, bħalma għamel ir-rikorrent/ilmentatur.

20. Il-Qorti tirrileva li fil-każ preżenti jirriżulta li saru diversi tranżazzjonijiet li kien meqjusa li huma suspettużi mill-bank intimat, tmienja b'kollox, u li ġew imwaqqfa. Jirriżulta wkoll li l-ammonti ta' flus involuti f'dawn it-tranżazzjonijiet kienu sostanzjali u mhux żgħar, kif jipprova jagħti l-impressjoni r-rikorrent. Jirriżulta wkoll li kien ir-rikorrent li ta aċċess liberu lil terzi għas-sistemi bankarji u tal-*mobile* tiegħu, u li meta għamel dan, ir-rikorrent kien mhux biss qiegħed jawtorizza lil terzi jmexxulu flusu, iżda kien qiegħed ukoll jagħti l-impressjoni lill-bank intimat, li dawk it-tranżazzjonijiet kienu awtorizzati minnu, għaliex kien huwa li żvela informazzjoni kunfidenzjali, u li rema minn idejh is-sistemi ta' protezzjoni li pprovdilu l-bank fil-bidu tar-relazzjoni bejn il-partijiet. Il-Qorti ma tistax ma tosservax li r-rikorrent ipprova jispjega dan in-nuqqas ta' azzjoni min-naħa tiegħu billi qal li huwa kien qiegħed jipprova jirkupra flusu, fl-istess waqt

li fuq medda ta' tliet ijiem bejn it-30 ta' Ottubru, 2023 u l-1 ta' Novembru tal-istess sena, il-flus baqgħu jonqsu mill-kont bankarju tar-rikorrent, u huwa m'għamel xejn biex jikseb xi forma ta' parir jew gwida mill-bank intimat dwar kif kellu jipproċedi. Il-Qorti tfakkar ukoll li b'mod generali l-bank għandu l-obbligu li jeżegwixxi l-istruzzjonijiet li jingħata mill-klijenti tiegħu, imma fil-każ preżenti tqanqlu biżżejjed dubji sabiex ġew imwaqqfu xejn anqas minn tmien tranżazzjonijiet wara li l-bank intimat ipprova jikkuntattja lir-rikorrent, iżda baqa' mingħajr twegiba. Il-Qorti digà spjegat għal liema raġunijiet hija qiegħda taqbel mal-Arbitru li kien ir-rikorrent li mexa b'negligenza kbira fit-tħaris ta' ħwejjġu, u żżid tgħid li fiċ-ċirkostanzi tal-każ, ftit kien hemm x'seta' jagħmel aktar il-bank intimat biex jissalvagwardja l-flus tar-rikorrent. Is-sistema ta' monitoraġġ tal-bank intimat tant ħadmet, li serviet biex ir-rikorrent ma tilifx iktar flus, hekk kif jirriżulta li saru attentati biex jittieħdulu ammonti akbar ta' flus mill-kontijiet tiegħu. Għaldaqstant u in vista ta' dawn il-konsiderazzjonijiet, tqis li dan l-aggravju mhuwiex mistħoqq, u tiċħdu wkoll.

L-Appell Incidentali

21. Il-bank intimat, ressaq appell incidentali mid-deċiżjoni tal-Arbitru, speċifikament mill-parti tad-deċiżjoni appellata, li tgħid li kull parti kellha tbatl l-ispejjeż tagħha. Il-bank intimat jgħid li huwa rebaħ din il-vertenza fuq kull binarju, u li għalhekk ma kellux jiġi akkollat bl-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri, u dan partikolarment wara li rriżulta li r-rikorrent ressaq azzjoni li ma kellu ebda prova biex jissostanzjaha, u pjuttost irriżulta li dak li kien qiegħed jilmenta dwaru r-rikorrent kien b'riżultat tal-aġir tiegħu stess. Il-bank intimat jgħid li f'dawn il-proċeduri lanqas ma seta' jingħad li l-Arbitru ssenjala xi nuqqas min-

naħa tal-bank intimat, u li lanqas ma ġie diskuss xi punt ta' li ġi li huwa diffiċli jew mhux tas-soltu, u għalhekk l-Arbitru ma kellu l-ebda bażi fil-liġi u fil-ġurisprudenza sabiex jakkolla l-ispejjeż lill-bank intimat. Jgħid li ladarba l-ilment tar-rikorrent ġie miċħud fl-intier tiegħu, kellu jkun ir-rikorrent li jeħel l-ispejjeż tal-kawża.

22. Ir-rikorrent iwieġeb billi jgħid li bħala regola, il-proċeduri quddiem l-Arbitru huma mingħajr taxxa u mingħajr drittijiet, u dan fid-dawl tan-natura speċjali u orjentata lejn il-konsumatur ta' dawn il-proċeduri. Jgħid li minkejja li l-artikolu 26(3)(d) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta jipprovdi li l-Arbitru għandu jiddeċiedi dwar l-ispejjeż kif għandhom jiġu akkollati, tali dispożizzjoni għandha tiġi interpretata fid-dawl tal-qafas regolatorju kollu, li ma jipprevedix tariffi jew drittijiet applikabbli bejn il-partijiet. Jgħid li l-artikolu 33(d) tal-Kap. 555 jagħti s-setgħa lill-Ministru sabiex jagħmel regolamenti dwar imposti, drittijiet u tariffi relatati ma' dawn il-proċeduri, iżda sallum għadhom ma ġew ippromulgati l-ebda tariffi f'dan is-sens, u għalhekk ma teżisti l-ebda bażi legali sabiex parti tiġi kkundannata tħallas l-ispejjeż tal-parti l-oħra. Jgħid li l-Arbitru sempliċiment iddikjara li kull parti għandha għorr l-ispejjeż rispettivi tagħha, u bl-ebda mod ma jikkostitwixxi kundanna ta' xi parti sabiex tħallas l-ispejjeż tal-parti l-oħra. Jgħid li l-bank intimat għalhekk huwa żbaljat meta jippretendi li din il-Qorti għandha tibdel id-deċiżjoni tagħha f'dan ir-rigward, għaliex l-Arbitru ma mpona l-ebda kundanna. Jgħid ukoll li dan l-appell incidentali m'huwa maħsub biex iservi l-ebda skop ġuridiku validu, u jikkostitwixxi tentattiv mhux ġustifikat sabiex terġa' tiġi miftuħa l-kwistjoni li diġà ġiet deċiża u ttrattata mill-Arbitru, u b'hekk ġew ikkawżati spejjeż żejda għalih.

23. Il-Qorti tosserva li l-Arbitru ddecieda li *“il-partijiet igorru l-ispejjeż rispettivi tagħhom”*, u dan mingħajr ma ssemmiet il-kelma *“kundanna”* jew li xi parti jew oħra hija telliefa f’dawn il-proċeduri. Naturalment din il-parti tad-deċiżjoni hija ispirata mis-sens ta’ ekwità u ta’ ġustizzja li l-Arbitru jrid josserva fl-għoti tad-deċiżjonijiet tiegħu. Fil-każ odjern l-Arbitru ddecieda li kull parti għandha tbatl l-ispejjeż tagħha, u l-Qorti sejra tirrispetta dik id-deċiżjoni għaliex m’hemm xejn f’dak li semgħet jew li kkunsidrat li għandu jwassal għal varjazzjoni ta’ dik il-parti tad-deċiżjoni. Ir-rikorrent fetaħ dawn il-proċeduri għaliex emmen li kellu raġun jew li seta’ jingħata raġun, u għalhekk il-bank intimat m’għandux iġib ’il quddiem l-argument li r-rikorrent fetaħ dawn il-proċeduri mingħajr ma kellu provi jew raġuni għal xiex jimbotta ’l quddiem il-pretensjonijiet tiegħu. Naturalment mhux l-istess qiegħed jiġi deċiż fir-rigward tal-proċedura tal-appell li qiegħda tiġi deċiża minn din il-Qorti, fejn il-Qorti qiegħda tiddeciedi li l-ispejjeż tal-appell għandhom jithallsu mir-rikorrent.

Decide

Għar-raġunijiet premeżzi l-Qorti taqta’ u tiddeciedi dan l-appell, billi filwaqt li tiċċad kemm l-appell prinċipali kif ukoll l-appell inċidentali, u tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha, tiddeciedi wkoll li fir-rigward tal-proċeduri ta’ dan l-appell, l-ispejjeż għandhom jithallsu mir-rikorrent.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Christian Sammut
Deputat Registratur**